

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i sporta

STANDARD ZANIMANJA
NAUTIČAR UNUTARNJE PLOVIDBE

Sadržaj

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja	3
2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti	4
3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja	9
4. Ostale informacije.....	10
4.1. Zakonska regulativa povezana sa zanimanjem	10
4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera	12
4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje	12
4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju.....	13
4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada	13
5. Reference dokumenta	14

Napomena:

imenice korištene u ovom dokumentu, primjerice polaznik, tehničar, student, korisnik, poslodavac, investitor, stručni suradnik i referent, podrazumijevaju rodnu razliku.

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja

Razina:	
Ključna svrha:	Planiranje, organiziranje i provedba prijevoza ljudi i dobara rijekama i jezerima na siguran način uz korištenje riječnih plovni sastava.
Opis zanimanja: <p>Nautičar unutarnje plovidbe je zanimanje kojim su obuhvaćeni svi poslovi sigurne plovidbe i izvršenja prometno-plovidbene usluge u cilju postizanja ekonomskog učinka. U postizanju ovog cilja zanimanje obuhvaća sve poslove analize, planiranja, pripreme, izvršenja i okončanja prometno-plovidbene usluge te provedbu poslova upravljanja i rukovanja plovilima unutarnje plovidbe, njihovo vođenje unutarnjim plovnim putovima, a radi postizanja sigurnog izvršenja prometno plovidbene usluge i poznavanje svih poslova vezanih za obilježavanje i održavanje unutarnjih vodnih putova.</p> <p>Radi u svim strukturama koje obuhvaćaju unutarnju plovidbu (na brodu i na kopnu) brodari, špediteri, agenti, u državnim institucijama koje se bave unutarnjom plovidbom (Lučke kapetanije i Lučke uprave) i u turizmu te mora dobro poznavati važeću zakonsku regulativu.</p> <p>U svom poslu nautičar/nautičarka unutarnje plovidbe mora znati uljudno komunicirati na hrvatskom i stranom (engleskom/njemačkom/ruskom) jeziku, biti psihički stabilan, biti sposoban samostalno donositi odluke, imati sklonost timskom radu i moći rješavati izvanredne situacije te izazove koji se javljaju tijekom putovanja i u samom prijevoznom procesu.</p> <p>Radi na otvorenome i u uredu, neravnomjerno radno vrijeme, prekovremeno radi prema potrebi.</p> <p>Nužno je dobro poznavanje zakonodavstva.</p> <p>Nužno je prilagođavanje novim tehnologijama razvoja te spremnost za daljnje školovanje, stručno usavršavanje i učenje stranih jezika.</p>	

2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analiziranje prometno – plovidbene usluge i sigurnosti plovidbe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizirati odvijanje prometa ljudi i roba ▪ analizirati odvijanje plovidbe ▪ analizirati stanje sigurnosti plovidbe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ planiranje prometno-plovidbene usluge 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prikupiti podatke o potrebama za izvršenje prometno-plovidbene usluge ▪ planirati vođenje prometno-plovidbenih tokova ▪ planirati izvršenje prometno-plovidbene usluge ▪ napraviti plan prometno-plovidbene usluge
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organiziranje prometno-plovidbene usluge 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizirati prihvat i otpremu putnika na terminalima ▪ organizirati ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj tereta i roba ▪ organizirati tijek, izvršenje i okončanje prometno - plovidbene usluge ▪ organizirati održavanje broda i plovnog sastava ▪ organizirati postavljanje navigacijske signalizacije na plovnom putu
Priprema radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje za korištenje opreme za navigaciju, signalizaciju i komunikaciju 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uključiti opremu ▪ odabrati odgovarajuće opcije i programe

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeravanje ispravnosti uređaja i opreme 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izvršiti probni rad na uređajima ▪ izvršiti provjeru ispravnosti uređaja i opreme
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje sredstava za rad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeriti popis materijala i opreme ▪ usporediti popis zaliha materijala i opreme sa stvarnim stanjem
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje plovidbenog procesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odabrati prijevozni-plovni put i plovna sredstva ▪ rasporediti posadu ▪ utvrditi tehničku ispravnost plovila i plovnog sastava ▪ utvrditi i nadzirati rad i tehničku ispravnost brodskih strojeva i uređaja ▪ osigurati provedbu plana putovanja i reda vožnje
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ upravljanje plovilom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ upravljati samohodnim plovilima ▪ upravljati plovnim sastavima ▪ upravljati tehničkim plovilima ▪ rukovati tehničkim plovilima
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadziranje izvršenja i okončanje plovidbenog procesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadzirati tijekom izvršenja prometno - plovidbene usluge ▪ provjeriti dokumente broda, posade, opreme i tereta ▪ pripremiti plovna sredstva

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		<p>za novu prometno plovidbenu uslugu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nadzirati odvijanje plovidbe ▪ nadzirati ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj tereta
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ projektiranje, postavljanje i održavanje signalne opreme na plovnom putu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi plan obilježavanja plovnog puta ▪ nadzirati regulaciju plovidbe ▪ nadzirati održavanje prometne signalizacije ▪ osigurati i otkloniti nastali izvor opasnosti uslijed izvanrednih događaja na plovnom putu ▪ prikupiti informacije, obraditi ih i izvijestiti o stanju sigurnosti plovidbe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje i nadziranje akcije traganja i spašavanja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi plan akcije traganja i spašavanja ▪ sudjelovati u akcijama traganja i spašavanja ▪ izraditi izvješća o provedenim akcijama traganja i spašavanja
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ administrativno pripremanje, provođenje i okončanje prijevozno-plovidbenog procesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi raspored rada posade ▪ pripremiti prijevoznu dokumentaciju ▪ preuzeti, kontrolirati i obraditi prijevoznu dokumentaciju ▪ voditi poslove broskog agenta

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ voditi i nadzirati vođenje broskog dnevnika ▪ voditi i nadzirati vođenje isprava i knjiga
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ administrativno pripremanje i provođenje održavanja flote, brodske opreme i uređaja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voditi evidenciju plovnog parka ▪ voditi dnevnik održavanja brodske opreme i uređaja ▪ voditi dnevnik održavanja plovnog puta
Komerrijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sudjelovanje u prodajnim aktivnostima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi ponudu za prijevoz ▪ primiti narudžbu za prijevoz ▪ ugovoriti prijevoz ▪ naplatiti prijevoznu uslugu
Komunikacija i suradnja s drugima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komuniciranje s korisnicima prometno plovidbene usluge 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voditi prodajni razgovor ▪ riješiti prigovor ili žalbu korisnika usluge
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komuniciranje s operativnim osobljem u prometno-plovidbenoj usluzi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surađivati s operativnim osobljem ▪ davati upute za rad posadi broda
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komuniciranje s nadležnim institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunicirati redovito s nadležnim institucijama ▪ komunicirati povremeno s određenim institucijama ▪ informirati institucije o periodičnim rezultatima
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vođenje sastanka tima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremiti sastanak tima ▪ voditi sastanak tima

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Osiguranje kvalitete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeravanje kvalitete prijevozno-plovidbene usluge 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeravati eksploataciju plovila ▪ provjeravati odvijanje plovidbe na plovnom putu ▪ prikupiti povratne informacije o izvršenju prijevoza ▪ brinuti o poboljšanju kvalitete usluge
Zaštita zdravlja i okoliša	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje mjera sigurnosti i zaštite okoliša na vodnom putu sa plovila 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadzirati i provoditi propise o zaštiti okoliša ▪ nadzirati propise o sigurnosti plovidbe s aspekta zaštite okoliša ▪ nadzirati i provoditi primjenu propisa o zaštiti na radu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje nacionalnih i međunarodnih propisa o zaštiti zdravlja i okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadzirati i provoditi primjenu propisa koji reguliraju izgradnju i održavanje plovnog puta ▪ primjenjivati propise o prijevozu opasnih tvari ▪ primjenjivati propise o radnom vremenu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeravanje razine sigurnosti plovidbe na plovnom putu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeravati stanje sigurnosti plovidbe ▪ provjeravati primjenu propisa o najmanjem broju članova posade

3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja

Posjedovati strukovna znanja i vještine, zadovoljiti zahtjeve liječničkog pregleda za brodarce, mora biti komunikativan, poznavati pravila lijepog ponašanja, imati sklonosti timskom radu, biti sposoban samostalno donositi odluke.

4. Ostale informacije

4.1. Zakonska regulativa povezana sa zanimanjem

- Strategija razvitka riječnog prometa u Republici Hrvatskoj (2008. – 2018.) (NN 65/08)
- Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN 109/07); Ispravak Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN 132/07)
- Pravilnik o plovidbi na unutarnjim vodama (NN 138/08)
- Pravilnik - O izmjeni pravilnika o plovidbi na unutarnjim vodama (NN 8/11)
- Pravilnik - O izmjeni pravilnika o plovidbi na unutarnjim vodama (NN 74/10)
- Pravilnik - O dopuni pravilnika o plovidbi na unutarnjim vodama (NN 8/10)
- Pravilnik - O razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama (NN 77/11)
- Uredba o određivanju mjerila plovnih putova za utvrđivanje plovnosti na državnim vodnim putovima (NN 28/09)
- Pravilnik - O zvanjima i stručnoj osposobljenosti brodaraca (NN 45/11)
- Pravilnik o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu plovila unutarnje plovidbe (NN 38/08)
- Pravilnik - O izmjeni pravilnika o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu plovila unutarnje plovidbe (NN 20/10)
- Pravilnik o ispravama i knjigama plovila unutarnje plovidbe (NN 150/08)
- Pravilnik o brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcaj (NN 56/00)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcaj (NN 36/05);
- Pravilnik o službenoj odori, oznakama zvanja i značkama službenika i namještenika kapetanija i uprave unutarnje plovidbe (NN 103/00)
- Pravilnik o određivanju imena, oznaka i pozivnih znakova prepoznavanja brodova unutarnje plovidbe (NN 80/00)
- Pravilnik o inspekciji sigurnosti unutarnje plovidbe (NN 80/00)
- Pravilnik o prijevozu i rukovanju opasnim tvarima u unutarnjoj plovidbi (NN 80/00)
- Pravilnik o upisu brodova unutarnje plovidbe (NN 56/00)
- Pravilnik o ispitivanju nesreća brodova na unutarnjim vodama (NN 56/00)
- Pravilnik o postupku u slučaju rođenja ili smrti, nalaska napuštenog novorođenog djeteta, primitku izjave posljednje volje i postupku s imovinom umrlih osoba na brodu (NN 56/00)
- Pravilnik o tehničkom nadzornom tijelu za certifikaciju plovila u unutarnjoj plovidbi (NN 99/08)
- Pravilnik o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama (NN 77/11)
- Pravilnik o tehničkom održavanju vodnih putova (NN 62/09)
- Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti komercijalnog prijevoza unutarnjim vodnim putovima (NN 38/08)
- Pravilnik o posebnim uvjetima za izdavanje odobrenja za obavljanje javnog prijevoza putnika i stvari u unutarnjem i međunarodnom prometu na unutarnjim plovnim putovima (NN 103/00)

- Pravilnik - O vijanju zastave i isticanju znakova na plovilima na unutarnjim vodnim putovima Republike Hrvatske (NN 86/11)
- Pravilnik o čamcima (NN 38/06)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o čamcima (NN 91/06)
- Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju čamaca unutarnje plovidbe (NN 3/09)
- Pravilnik o plutajućim objektima (NN 80/00)
- Naredba o prestanku važenja Naredbe o posebnim pravilima za plovidbu brodova unutarnjim vodama u granicama Republike Hrvatske (NN 58/06); Naredba o posebnim pravilima za plovidbu brodova unutarnjim vodama u granicama Republike Hrvatske (NN 151/02)
- Naredba o visini naknade za boravak plovila u raspremi na unutarnjim vodama (NN 90/04)
- Uredba o uvjetima za plovidbu i boravak stranih brodova i čamaca namijenjenih razonodi ili športu na unutarnjim vodama Republike Hrvatske (NN 34/01)
- Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke unutarnjih voda i o mjerilima za njihovo razvrstavanje (NN 102/00)
- Uredba o uvjetima sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima unutarnjih voda (NN 88/00)
- Uredba o tehničko-tehnološkim uvjetima za luke i uvjetima sigurnosti plovidbe u lukama i pristaništima unutarnjih voda (NN 32/09)
- Pravilnik o kriterijima za određivanje lučkih pristojbi (NN 20/09)
- Uredbu o pristaništima unutarnjih voda (NN 134/08)
- Uredba o upravljanju i vođenju poslova lučkih uprava unutarnjih voda (NN 100/08)
- Uredba o posebnim uvjetima za obavljanje lučkih djelatnosti u lukama unutarnjih voda (NN 14/01)
- Pravilnik o riječnim informacijskim servisima (NN 99/08)
- Pravilnik - o izmjeni pravilnika o riječnim informacijskim servisima u unutarnjoj plovidbi (NN 8/11)
- Uredba o upravljanju i vođenju poslova Agencije za vodne putove (NN 58/08)
- Odluka o izmjeni Statuta Agencije za plovne putove unutarnjih voda (NN 32/05); Statut Agencije za plovne putove unutarnjih voda (NN 2/05)
- ODLUKA - o proglašenju Zakona o potvrđivanju Europskog Sporazuma o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovim putovima - ADN (NN 13/08) - temeljem objave od 4. svibnja 2009. godine (NN 4/09)
- Konvencija o režimu plovidbe na Dunavu (NN 18/98); Uredba o objavi dodatnog protokola, od 26. ožujka 1998. godine, uz Konvenciju o režimu plovidbe Dunavom, od 18. kolovoza 1948. godine (NN 13/98); Odluka o objavi protokola o potpisivanju dodatnog protokola, od 26. ožujka 1998. godine, uz Konvenciju o režimu plovidbe Dunavom, od 18. kolovoza 1948. godine (NN 13/98); Odluka o proglašenju Zakona o potvrđivanju Konvencije o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav (NN 02/96)
- Odluka o proglašenju Zakona o potvrđivanju okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save (NN 14/03); Uredba o objavi Sporazuma o izmjenama Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (NN 05/05); Ispravak objave o stupanju na snagu Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (NN 02/05); Uredba o objavi Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (NN 06/04)
- Odluka o proglašenju Zakona o potvrđivanju europskog ugovora o glavnim

unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN) (NN 16/98)

- Odluka o proglašenju Zakona o potvrđivanju budimpeštanske konvencije o ugovoru o prijevozu robe unutarnjim plovnim putovima (CMNI) (NN 10/04)
- Konvencija o baždarenju plovila unutrašnje plovidbe
- Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tereta na unutarnjim plovnim putovima (ADN)
- Odluka - o proglašenju Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o plovidbi plovnim putovima unutarnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju (NN 9/09 - međunarodni ugovori)
- Uredba - o objavi ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Slovačke Republike o unutarnjoj plovidbi (NN 05/02)
- Uredba - o objavi ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Rumunjske o prijevozu na unutarnjim plovnim putovima (NN 17/03)
- Uredba - o objavi ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Kabineta ministara Ukrajine o plovidbi na unutarnjim plovnim putovima (NN 6/05)
- Memorandum o razumijevanju o razvoju sveeuropskog prometnog koridora VII (Dunav)
- Zakon o vodama (NN 53/09, 63/11 i 130/11)
- ostala pozitivna zakonska regulativa.

4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera

Nautičar unutarnje plovidbe može biti zaposlen na sljedećim radnim mjestima: vođa palube, zapovjednik C, B i A, zapovjednik putničkog plovila, rukovatelj tehničkih plovila, rukovoditelj prometno-nautičke službe, nautički dispečer (prometnik), nautički referent za sigurnost prometa, kontrolor prometa, nadzornik plovnog puta, brodski agent, djelatnik u uredima za iznajmljivanje plovila.

Vodoravna prohodnost: proširenje stručnih kompetencija za potrebe radnog mjesta vođe palube, zapovjednika C, B i A, rukovatelja tehničkog plovila, rukovatelj radio-telefonskim uređajem, upravljanje pomoću radara, upravljanje putničkim plovilom i brodskog agenta koje se postiže stručnom izobrazbom i položenim stručnim ispitom.

Okomita prohodnost: za rad na radnim mjestima višeg stupnja složenosti potrebno je školovanje na Fakultetu prometnih znanosti, Pomorski fakultet ili na srodnim fakultetima.

4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje

Zapovjednik C, B i A kategorije, kormilar, brodski strojar, brodski kuhar, djelatnici lučke kapetanije, inspektor sigurnosti plovidbe, djelatnici agencije za vodne putove, djelatnici lučke uprave, brodski agent, brodar, carinik, granični policajac, sanitarni inspektor, fitopatolog, ronion, brodomehaničar, tehničar za špediciju i logistiku, magistar prometne struke, prvostupnik prometne struke.

4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju

- bolesti izazvane radom u svim vremenskim uvjetima
- rad na računalu i rad na otvorenom
- opasnosti pri korištenju uređaja i opreme
- moguća izloženost opasnim tvarima

4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada

Nautičar unutarnje plovidbe uglavnom radi na otvorenom prostoru u svim vremenskim uvjetima, radi u zatvorenom prostoru pri dnevnom i umjetnom svjetlu, prema potrebi radi i noću, specifičan smjenski rad, radi u uvjetima pojačane buke i vibracije.

5. Reference dokumenta

Broj reference:	SZ -1103/11-01
Naziv obrazovnog sektora:	Promet i logistika
Šifra obrazovnog sektora:	11
Popis članova radne skupine koja je izradila standard zanimanja:	Vladimir Car, dipl. ing., kapetan duge plovidbe, Pomorska škola Bakar Tomislav Cicvarić, dipl. ing., kapetan unutarnje plovidbe, Agencija za vodne putove, Osijek Radija Jukić – Kovačević, dipl. ing., Obrtnička škola Sisak Mateja Mandić, prof., Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb mr. sc. Franko Marnika, kapetan duge plovidbe, Pomorska škola Zadar Kristina Miklaužić Černicki, dipl. ing., Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb Željko Radić, ing., kapetan unutarnje plovidbe, Lučka kapetanija Sisak Željka Tuškanac, ing., poručnica unutarnje plovidbe, Lučka kapetanija Sisak
Predlagatelj standarda zanimanja:	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih uz prethodnu suglasnost nadležnog sektorskog vijeća od 13. 12. 2011.